

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 431/2012-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť I. K. K., B., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava I č. k. 14 C/127/2011-8 zo 14. decembra 2011 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 Co/171/2012 z 30. apríla 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. K. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. augusta 2012 doručená sťažnosť I. K. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 14

C/127/2011-8 zo 14. decembra 2011 a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Co/171/2012 z 30. apríla 2012.

2. Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol: „*Po predbežnom splnení zákonných podmienok a náležitom ošetrení prípadu, som dňa 3. VIII. 2011 podal hromadný súdny návrh Okresnému súdu Bratislava I, ktorý ho zaregistroval pod č. k. 14 C/127/11, ale keď ma on prvýkrát oslovil svojím uznesením ... -5, zo dňa 12. IX. 11, v ktorom odo mňa žiadal o. i. aj to, aby som mu označil sídlo orgánu, ktorý má konať za štát a ktoré v mojom návrhu bolo, tušil som, že tento súd bude lipnúť na maličkostiach a vymýšľať, aby sa ma mohol čím skôr zbaviť, čo nakoniec aj docielil, a to s pomocou odvolacieho súdu, ale podľa mňa celkom hanebným a primitívnym spôsobom. Napriek tomu ja som uvedenej výzve prvostupňovému súdu plne vyhovel, a to svojím písomným podaním, zo dňa 21. XI. 11, ako som len najlepšie vedel a mohol /moja odpoveď má 17 strán a k tomu ešte aj 7 príloh -pozn./.* Ale nakoniec to sa minulo svojho účinku, možno aj preto, že pre niekoho moje obsiahle podanie bolo na čítanie únavné, preto bolo mojím veľkým a nepríjemným prekvapením, keď mi došlo ďalšie uznesenie tohto okr. súdu pod ...-8 zo 14. XII. 11 o odmietnutí môjho súdneho návrhu z 3. 8. 11. Z neho som sa dozvedel aj to, že som vraj na jeho uznesenie z 12. 9. 11 vôbec nereagoval a bol nečinný, čo je nehorázna lož! Nepomohlo tu ani moje odvolanie zo 4. 1. 12, ktorým som túto nepravdu vyvrátil a ani ďalšie moje písomné podanie s tým súvisiace: z 13. 11. 12, pretože Krajský súd v Bratislave na to vôbec nedal a svojím konečným uznesením 4 Co/171/2012-20 z. 30. IV. 12 neslýchané uznesenie prvostupňového sudu, zo dňa 14. XII. 11, bezvýhradne potvrdil...“

3. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1./ *Vyslovuje, že základné a ľudské práva: I. K. K. podľa čl.46, ods. 1/ Ústavy SR a čl. 6, ods. 1/ Dohovoru postupom Krajského sudu v Bratislave vyjadrenom v jeho konečnom uznesení sp. zn. 4 Co/171/2012-20 z 30. IV. 12 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava I pod č. k. 14 C/127/2011-8, zo dňa 14. XII. 2011, porušené boli.*

2./ *Zrušuje uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 Co 171/2012-20 z 30. IV. 12 a uznesenie Okresného sudu Bratislava I č. k. 14 C 127/2011-8 zo 14. XII. 11 a prikazuje im nanovo vo veci konať a rozhodnúť vo veci samej.*

3./ Priznáva I. K. K. spravodlivé finančné zadostučinenie vo výške 99 tis. EUR... ktoré je mu povinný Krajský súd v Bratislave zaplatiť najneskôr do 2-och mesiacov od právoplatnosti tohto ústavného nálezu.

4./ Ukladá Krajskému súdu v Bratislave uhradiť aj vzniklé trovy tohto súdneho konania, a to do 15-tich dní od právoplatnosti, tohto ústavného nálezu.“

4. Sťažovateľ žiadal tiež o ustanovenie advokáta na zastupovanie pred ústavným súdom.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy túto poskytuje v rozsahu vyplývajúcom z ustanovení čl. 125 až čl. 130 ústavy, a to za presne vymedzených procesných podmienok vrátane kvalifikovaného podania, návrhu na začatie konania, ktorého náležitosti sú bližšie ustanovené v § 20 ods. 1 a 2, § 49, § 50 a § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Ústavný súd z obsahu sťažnosti a dopytom na okresnom súde zistil, že predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, podľa ktorého uznesením okresného súdu č. k. 14 C/127/2011-8 zo 14. decembra 2011 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Co/171/2012 z 30. apríla 2012 došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým spôsobom, že jeho vec odmietli. Krajský súd odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že „*Súd prvého stupňa pri posudzovaní podania navrhovateľa z 03. augusta 2011 nepochybil, keď toto podanie posúdil ako návrh na začatie konania. Rovnako správny bol postup súdu prvého stupňa, keď uzavrel, že podanie neobsahuje dostatočné opísanie rozhodujúcich skutočností a teda je neprejednatelný a boli splnené podmienky na odmietnutie, pretože nebolo riadne opravené a doplnené. V prejednávanej veci odvolací súd v názorovej zhodne so súdom prvého stupňa má za to, že navrhovateľ žiadne také rozhodujúce skutočnosti, t. j. také, aby bolo jasné o čom a na akom základe má súd rozhodnúť v návrhu neuviedol a pokiaľ vo svojom odvolaní poukazoval na to, že opravu vykonal v podaní z 21. novembra 2011, pre tento záver obsah spisu nedáva žiadny podklad. V spise sa totiž žiadne podanie navrhovateľa z toho dňa, a ani žiadne iné nenachádza. Konanie v danej veci je ovládané prejednacou zásadou, ktorá znamená, že súd prvého stupňa je viazaný skutkovým stavom tak, ako bol opísaný v návrhu. Pokiaľ teda navrhovateľ svoj nárok na peňažné plnenie odôvodnil bez ďalšieho len tvrdením o prieťahoch v konaní, napriek tomu, že uviedol žalobný petit, základ nároku uplatneného návrhu zostal nevymedzený. Námietku navrhovateľa o porušení práva na spravodlivý proces podľa č. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd posúdil preto ako nedôvodnú. K námietke navrhovateľa, že súd prvého stupňa nerozhodol o jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu, odvolací súd poznamenáva, že navrhovateľ žiadosť na ustanovenie zástupcu podľa § 30 ods. 1 O. s. p. nepodal, nemohol teda o nej preto ani rozhodnúť a ďalej, že súdy viac nerozhodujú o ustanovení právneho zástupcu, ale v prípade, že sú predpoklady na strane účastníka konania na oslobodenie od súdnych poplatkov, súd odkáže účastníka konania na Centrum právnej pomoci (§ 30 O. s. p. účinný od 01. 01. 2012).*“.

8. V súvislosti s preskúvaním namietaných porušení sťažovateľom označených základných práv okresným súdom a krajským súdom tým, že rozhodnutím odmietli jeho vec, ústavný súd dopytom na okresnom súd zistil, že sťažovateľ podal 19. júla 2012 proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 4 Co/171/2012 z 30. apríla 2012 mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie, o ktorom v čase podania ústavnej sťažnosti nebolo meritórne rozhodnuté.

9. Ústavný súd koná na základe princípu subsidiarity zakotvenej v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorý znamená, že môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

10. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v občianskom súdnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúvané (IV. ÚS 303/04).

11. Ak sa za tejto situácie (bod 8) sťažovateľ domáhal svojho práva jednak na dovolacom súde a zároveň aj na ústavnom súde, musela byť sťažnosť odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie namieta, bude vo vzťahu ku krajskému súdu rozhodovať najvyšší súd ako súd dovolací. Ústavný súd zaujal preto názor (podobne napr. I. ÚS 169/09), že v prípade podania opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je ústavná sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99 a jeho body 51, 53 a 54).

12. Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť odmietol pre jej neprípustnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

13. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. októbra 2012